

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

Kdo potrebuje programe socialne aktivacije?

Sanja Belec, Zavod RS za zaposlovanje

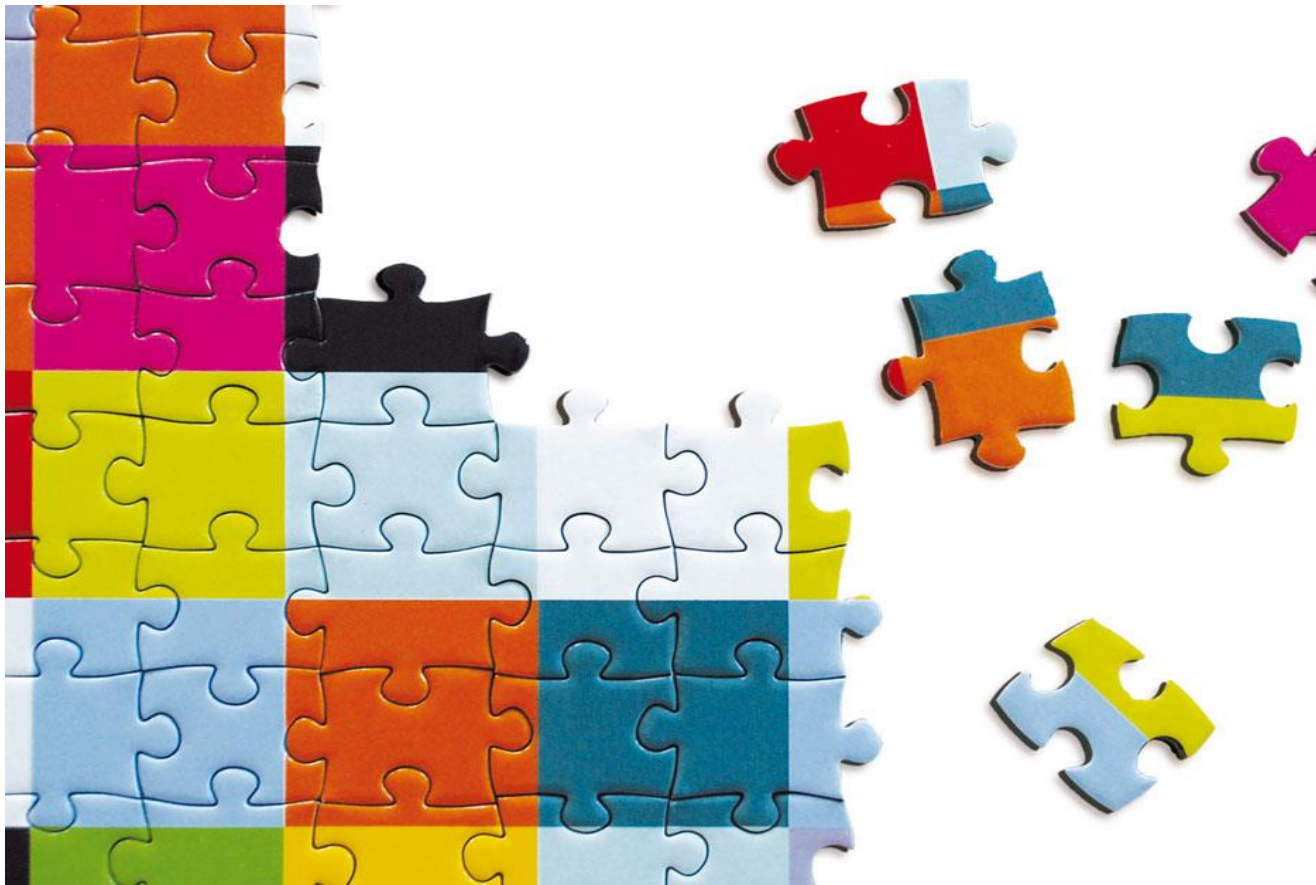

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

Vsebina

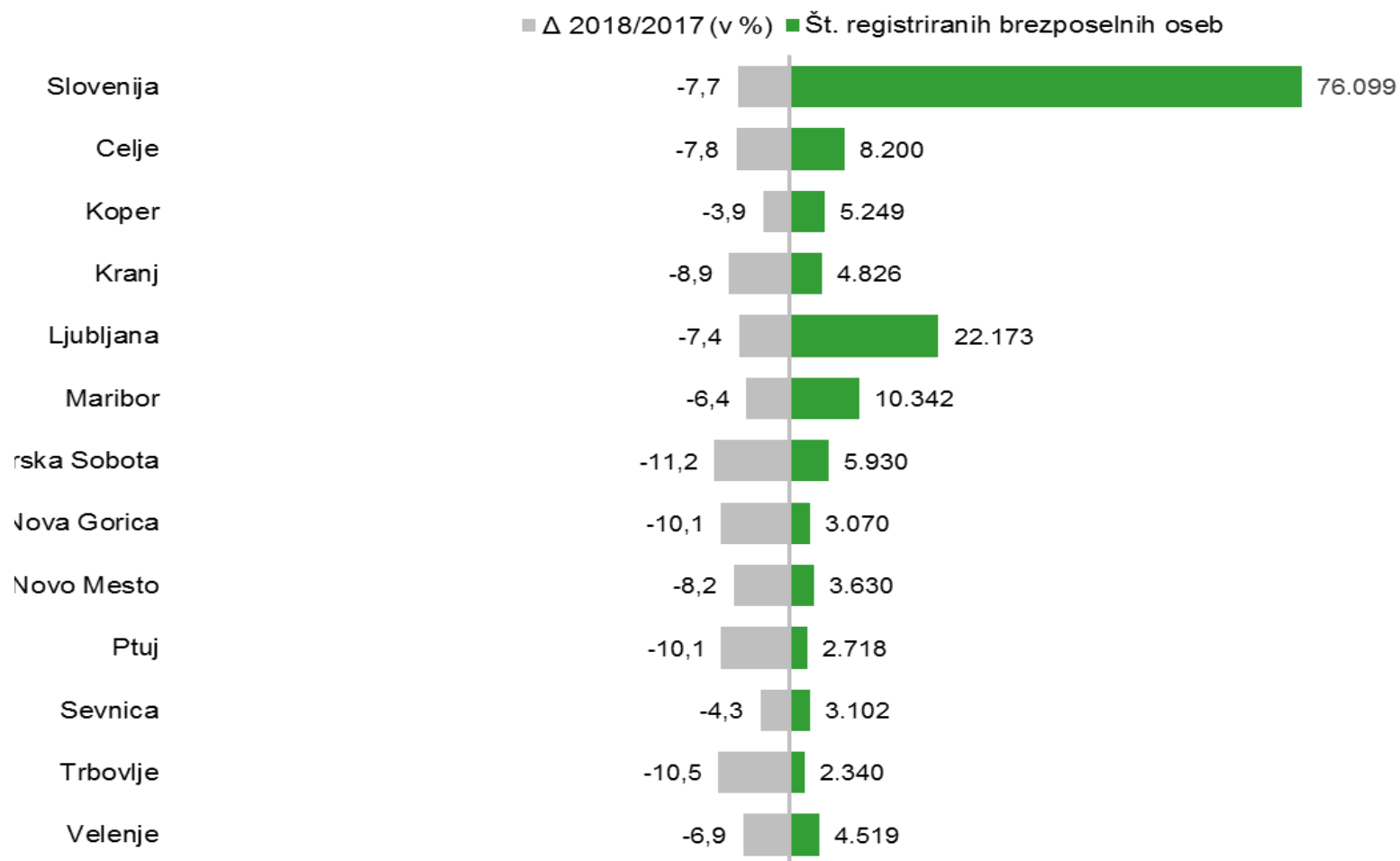
1. Dolgotrajna brezposelnost
2. Storitve in iskanje priložnosti za dolgotrajno brezposelne osebe
3. Enotna vstopna točka za dolgotrajno brezposelne osebe
4. Spodbujanje zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb s vključevanjem v socialno aktivacijo - kdo potrebuje programe socialne aktivacije
5. Kaj pričakujemo od programov socialne aktivacije?

Struktura brezposelnih oseb, dolgotrajno brezposelne osebe in ovire pri uspešnem vstopu/vrnitvi na trg dela

Število registriranih brezposelnih oseb po OS ZRSZ v novembru 2018
in primerjava stanja glede na november 2017

Struktura brezposelnosti, november 2018

Ženske

Starejši

Mladi

Iskalci prve
zaposlitve

Dolgotrajno
brezposelni

Invalidne osebe

51,4 %

38,9 %

20,9 %

17,8 %

51,5 %

17,9 %

Raznovrstnost in kompleksnost razlogov za (zelo) dolgotrajno brezposelnost

- osebne okoliščine, način življenja, nemobilnost (brez voznškega izpita, avta, ni javnega prevoza), + 60, pripadnost etničnim skupinam, bivši zaporniki, osebe v postopkih osebnega stečaja, osebe z nezdravljenimi odvisnostmi, s težavami v duševnem zdravju, zdravstvene težave, invalidnost....
- motivacija
- **socialne težave** - prejemniki denarno socialne pomoči:
 - do I. 2017 - dobra tretjina prejemnikov denarno socialne pomoči
 - konec novembra 2018 je bilo v evidenci BO 33.296 (43,8 %) prejemnikov DSP
 - Dolgotrajni prejemniki DSP

**Iskanje priložnosti za dolgotrajno
brezposelne osebe**

Povezovanje storitev

**Enotna vstopna točka in sodelovanje
med UD in CSD**

Enotna vstopna točka in potreba po integriranih storitvah/obravnavi DBO

- CSD in UD sodelujejo pri pripravi predlogov za začasno nezaposljive in vključevanju **v socialno aktivacijo**
- EK priporoča **enotno vstopno točko za dolgotrajno brezposelne osebe** in tesnejše sodelovanje med UD in CSD
- Integracijski načrt bi moral vključevati ne le storitve na trgu dela, temveč individualizirane rešitve, ki zajemajo storitve različnih izvajalcev socialno varstvene storitve, programi socialne aktivacije, programi javnega zdravstva, NVO,....).
- Ni še povezovanja med integracijskim načrtom za dolgotrajno brezposelno osebo (ZRSZ) in dogovorom o aktivnem reševanju socialne problematike (CSD).

Aktivnosti namenjene reševanju dolgotrajne brezposelnosti oseb

Zaposlitveni načrt (integracijski):

- pomoč pri iskanju zaposlitve
- izobraževanje in usposabljanje vključno z jezikovnimi usposabljanji
- poglobljeno karierno svetovanje
- rehabilitacijsko svetovanje
- **mentorstvo**
- **pomoč pri urejanju bivanja, varstva otrok in prevoza**
- **pomoč pri odpravljanju težav v duševnem zdravju in spoprijemanju z odvisnostmi**
- **priznavanje neformalnega in formalnega učenja**

Individualizirana ponudba storitev različnih izvajalcev (ZRSZ, CSD, socialna aktivacija NIJZ –Centri za krepitev zdravja...), ki je na nacionalnem nivoju dostopna dolgotrajno brezposelnim osebam glede na njihove potrebe

Kdo potrebuje socialno aktivacijo?

Potencialni kandidat za socialno aktivacijo je lahko...

- **Dolgotrajno brezposelna oseba**
- oseba s situacijskimi ovirami (zelo pogosto so povezane z motivacijo)
- oseba z zdravstvenimi ovirami, ki (praviloma) ne pomenijo invalidnosti
- oseba s težavami v duševnem zdravju, ki (praviloma) ne pomenijo invalidnosti
- zdravljen odvisnik (nikakor ne nezdravljen)
- funkcionalno nepismena oseba (vključno z digitalno nepismenostjo)
- brez socialne mreže
- se ne znajde v odnosih z drugimi....

Zakaj invalidi niso ciljna skupina?

- **vključeni v ZR** – v ZR majo zagotovljene vse potrebne storitve za pripravo na zaposlitev, vključno z usposabljanjem na konkretnem delovnem mestu in praviloma ne potrebujejo SA
- invalidi **z odločbo o podporni in zaščitni zaposlitvi** – pomeni, da so zaključili storitve ZR in so že usposobljeni za konkretno delo, zaradi nižje delovne učinkovitosti so upravičeni do vzpodbud iz kvotnega sistema; praviloma ne gre za ciljno skupino, ki potrebuje SA, temveč rabijo samo pomoč pri iskanju zaposlitve.
- invalidi **z odločbo o pravici do vključitve v programe socialne vključenosti** –so nezaposljivi zaradi invalidnosti ter se lahko zaradi nezmožnosti za delo vključijo v programe socialne vključenosti po ZZRZI. Morebitne spremembe zaposljivosti se ugotavljajo v ZR in vključitev v SA pri tem ni relevantna.
- **Invalidi**, ki so nezmožni za delo **po Zakonu o družbenem varstvu**- vključitev na trg dela ni realna

Kaj pričakujemo od programov socialne aktivacije?

Kaj pričakujemo od individualnega načrta?

1. dogovor aktivnosti za postopno aktivacijo in krepitev močnih področij osebe, prednosti osebe, izboljšanje komunikacije, socialnih kompetenc in vedenja
2. pri določitvi individualnih ciljev se izhaja iz prepoznanih lastnosti, okoliščin ter osebnega potenciala udeleženca

Kaj pričakujemo od izvajalca?

- Pomoč osebi pri samospoznavanju in sprejemanju sebe, razvijanju pozitivne samopodobe, učenju veščin sodelovanja in vzdrževanja dobrih odnosov z drugimi, učinkovitega komuniciranja in dela v skupin.
- Pomoč osebi pri odpravljanju težav v njenem ožjem socialnem okolju in pri obvladovanju stresa.
- Podpora osebi pri iskanju rešitev in možnosti, spodbujanje k aktivnemu reševanju situacije in motiviranje za vključevanje v programe drugih institucij, v kolikor se to izkaže za potrebno.
- Spodbujanje **in zastopanje** pri vzpostavitvi stikov z vsemi deležniki v lokalnem okolju, ki lahko udeležencu pomagajo pri razrešitvi njegovih ovir in vrnitvi na trg dela (telefonski, elektronski in/ali osebni stiki).
- Organizacija predstavitev, obiskov in ogledov pri izvajalcih in delodajalcih v lokalnem okolju (npr. preventivni zdravstveni programi, NVO, medgeneracijski centri, dnevni centri, interesna združenja, knjižnice, NVO...) in **zastopanje** udeležencev pri vključevanju v njihove dejavnosti.
- **Zastopanje** osebe pri urejanju različnih zadev (npr. pri UE, CSD, banki, ZRSZ, zdravstvenem domu, NVO...) in jo pripravlja na potencialne vključitve v ukrepe APZ in storitve VKO.

Kako si predstavljamo delovno aktivnost v dolgem programu socialne aktivacije?

- poteka vzporedno z vključevanjem v družabne aktivnosti pri izvajalcu in individualnim spremljanjem
- mentor spremlja udeleženca pri delovnih aktivnostih, se pogovarja o izkušnjah pri delu in sproti preverja razvoj delovnih navad in kompetenc
- mentor rešuje morebitne zaplete in težavne situacije pri delovni aktivnosti

Kaj pričakujemo, da bo oseba pridobila v programu?

- Bolj aktivno preživljanje časa - oseba razvija nove vzorce vedenja, kar lahko posledično vodi v kasnejšo vključitev v programe zaposlovanja.
- Vključevanje v dejavnosti in programe v lokalnem okolju in ustrezna komunikacije pri tem.
- Razvoj poklicne identitete (pozna sebe, svoje sposobnosti in usposobljenost ter možnosti za poklicni razvoj, vključno s spodbujanjem udeležencev za dokončanje ali nadaljevanje izobraževanja in usposabljanja).
- Učenje za usmerjanje k zadanemu cilju in za dvig notranje motivacije (kako se sam motivirati).
- Izboljšanje funkcionalne pismenosti (govorne, pisne, bralne spretnosti, IKT spretnosti)
- Boljša skrb za zdrav način življenja.
- Izboljšane socialne kompetenc.
- Boljša socialna mreža.

Kaj si želimo ob zaključku programa?

- izdelana osebna mapa in načrt aktivnosti:
 - ✓ identifikacija pridobljenih veščin, kompetenc in možnih izhodov po zaključku programa ter:
 - ✓ predstavitev danih možnosti in priložnosti za osebo
 - ✓ preveritev možnosti prijave na ZRSZ
 - ✓ konkretni predlogi za vključitev v ukrepe APZ in VKO (npr. za mlade brez izobrazbe PUMO, za druge delavnice VKO, Učne delavnice, UDM, ...) nabor aktivnosti za iskanje zaposlitve
- **Motiviranost za aktivno iskanje zaposlitve**

Hvala za vašo pozornost

